

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет міжнародних відносин
Кафедра міжнародних економічних відносин

Затверджено

На засіданні кафедри міжнародних економічних відносин факультету міжнародних відносин Львівського національного університету імені Івана Франка
(протокол № 12 від 12.06. 2023 р.)
Завідувач кафедри проф. Ігор ГРАБИНСЬКИЙ

Силабус з навчальної дисципліни
«Актуальні проблеми удосконалення управління ЗЕД»,
що викладається в межах ОПП (ОНП) «Міжнародний менеджмент»
другого (магістерського) для здобувачів спеціальності
292 Міжнародні економічні відносини

Львів - 2023

Силабус курсу

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ УДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІННЯ ЗЕД

Назва курсу	Актуальні проблеми удосконалення управління ЗЕД
Адреса викладання курсу	м. Львів, вул. Січових Стрільців, 19, кафедра міжнародних економічних відносин, кім. 305
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Факультет міжнародних відносин, кафедра міжнародних економічних відносин
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	29 «Міжнародні відносини»; 292 «Міжнародні економічні відносини»
Викладач (-і)	Приходько Ірина Валеріївна, кандидат економічних наук, доцент кафедри міжнародних економічних відносин. https://intrel.lnu.edu.ua/employee/pryhodko-iryna-valerijivna
Контактна інформація викладача (-ів)	ел. пошта: iryna.prykhodko@lnu.edu.ua тел. (032)239-47-81

Консультації по курсу відбуваються	Четвер 11.30 – 13.00 (кафедра міжнародних економічних відносин, вул. Січових Стрільців, 19)
Інформація про курс	Дисципліна «Актуальні проблеми удосконалення управління ЗЕД» є дисципліною вільного вибору зі спеціальності міжнародні економічні відносини для освітньої програми «Міжнародний менеджмент», яка викладається в першому семестрі для студентів першого року магістратури в обсязі 4 кредитів ECTS.
Коротка анотація курсу	Навчальну дисципліну розроблено таким чином, щоб надати учасникам необхідні знання для того щоби використовувати принципи зовнішньоекономічної діяльності на практиці. Тому у курсі висвітлено сучасні тенденції регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Розкрито основні операції зовнішньоекономічної діяльності, в умовах впливу зовнішнього бізнес-середовища на діяльність вітчизняних суб'єктів господарювання. Висвітлені питання обліку та аналізу операцій з іноземною валютою, розрахункових операцій у зовнішньоекономічній діяльності. Детально розглянуті питання експорту та імпорту товарно-матеріальних цінностей та послуг, особливості обліку бартерних операцій з давальницькою сировиною.
Мета та цілі курсу	вивчити теоретичні аспекти та практики прийняття управлінських рішень у сфері ЗЕД для забезпечення якості її функціонування; розглянути можливості використання теорій міжнародної економіки у практиці ЗЕД; розглянути основні види зовнішньоторгових документів.
Література для вивчення дисципліни	РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА Базова: 1. Зінчук Т. Міжнародні економічні відносини та ЗЕД. – К.:ЦНЛ, 2019. – 512с. 2. Зінчук Т. Міжнародні економічні відносини та зовнішньоекономічна діяльність. – К.: ЦНЛ. – 2019. – 512с. 3. Зовнішньоекономічна діяльність. Навч. пос. / За ред. Козака Ю. Г. – К.:ЦНЛ, 2019. –292с.

4. Козак Ю. ЗЕД підприємства. – К.: ЦНЛ. – 2020. – 256с.
5. Козак Ю., Логвинова Н. Міжнародні комерційні угоди та розрахунки. – К.:ЦНЛ, 2019. –648с.
6. Мулик Т. Аналіз господарської діяльності. – К.: ЦНЛ. – 2019. – 384с.
7. Тюріна Н. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства. -К.: ЦНЛ. – 2019. – 408с.
8. Davis R. Extreme Economies. Survival, Failure, Future. – Lessons from the World's Limits. – Transworld Digital. – 2019. – 432p.
9. Gospodarka swiatowa. – К.:ЦНЛ, 2019. – 212s.

Допоміжна:

1. Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України в редакції від 25.04.2008 р. № 959-ХІІ [Електронний ресурс] // ВВР. – 1991. – №29. – ст.377. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=959-12>.
2. Про порядок здійснення розрахунків в іноземній валюті: Закон України в редакції від 03.01.2017 р. №185/94-ВР [Електронний ресурс] // ВВР. – 1994. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/185/94-%D0%B2%D1%80>
3. Закон України «Про торгово-промислові палати в Україні» // [Електронний ресурс. Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/671/97-%D0%B2%D1%80>].
4. Закон України «Про регулювання товарообмінних (бартерних) операцій у галузі зовнішньоекономічної діяльності» // [Електронний ресурс. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/351-14>].
5. Іщук С. О., Созанський Л. Й. Структурні зміни у товарному експорті України: ризики та перспективи для національної економіки. Бізнес-аналітика в управлінні зовнішньоекономічною діяльністю : Матеріали VII Міжнародної науково-практичної конференції, 17 березня 2020 року / Упоряд. О. А. Іващенко. Київ : ДП «Інформаційно-аналітичне агентство», 2020. С. 179–183.
6. Мельник О. Г., Передало Х. С., Горошко Ю. В. Оцінювання результативності управління зовнішньоекономічною діяльністю на основі цільових показників. Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку. 2021. № 2(6). С. 72–81.
7. Горбаль Н. І., Гресько В. В., Гудима Р. В. Тенденції та перспективи розвитку українського

	<p>експорту. Бізнес Інформ. 2019. No 1. С. 73–78.</p> <p>8. Дунська А. Р., Грушка А. О. Вплив пандемії коронавірусу на експортну діяльність підприємств молочної галузі. Бізнес, інновації, менеджмент: проблеми та перспективи : збірник тез. доп. II Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Київ, 22 квітня 2021 р.). Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. С. 154–155.</p> <p>9. Міщенко Д. А., Міщенко Л. О. Теоретичні основи механізму державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні. Державне управління: удосконалення та розвиток. 2021. No 2. URL: http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=1965</p>
Тривалість курсу	1 семестр магістратури
Обсяг курсу	32 год. аудиторних занять, з них 16 год. лекцій, 16 год. практичних занять та 88 год. самостійної роботи.
Очікувані результати	<p>знати: основні види ЗЕД та їх особливості; стратегічні рішення про вихід на зовнішні ринки; загальні засади прийняття управлінських рішень у міжкультурному середовищі; особливості митного оформлення об'єктів ЗЕД; етапи процесу ЗЕД підприємств.</p> <p>вміти: приймати та реалізовувати управлінські рішення у зовнішньоекономічній діяльності; вести співпрацю з посередниками на зовнішніх ринках; визначати ефективність ЗЕД підприємства.</p>
Формат курсу	Очний
Теми	Приведено у Табл. 1
Підсумковий контроль, форма	Залік – 1 семестр (магістратура)
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з дисциплін «Вступ до спеціальності», «Світова економіка», «Міжнародні економічні відносини», «Міжнародний маркетинг»
Навчальні методи та техніки, які	Презентація, лекції, кейси, індивідуальні завдання, колективні завдання, дискусія

<p>будуть використовуватися під час викладання курсу</p>							
<p>Необхідне обладнання</p>	<p>Дана дисципліна не потребує використання особливого програмного забезпечення. Для вивчення використовуються загально вживані програми: Canva, PowerPoint, Prezi тощо.</p>						
<p>Критерії оцінювання (окремо кожного навчальної діяльності)</p>	<p>Підсумкова оцінка за семестр є сумою оцінок, отриманих здобувачем вищої освіти за поточне оцінювання на семінарських заняттях, оцінки за підсумковий модульний контроль, оцінок за СРС та ІНДР Загальна підсумкова оцінка становить 100 балів.</p>	<p>для виду</p>	<p>Види робіт. Критерії оцінювання знань студентів</p>	<p>Бали рейтингу</p>	<p>Максималь на кількість</p>		
<p>1. Бали поточної успішності за участь у семінарських заняттях</p>							
<p>Критерії оцінювання</p>						<p>7,5 балів</p>	
<p>студент в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.</p>						<p>7,5-5</p>	
<p>студент достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та</p>						<p>4</p>	

	незначні помилки. Правильно вирішив більшість тестових завдань.		
	студент в цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину тестових завдань.	3	
	студент не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності. Правильно вирішив меншість тестових завдань.	2	
	студент частково володіє навчальним матеріалом, не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішив окремі тестові завдання.	1	
	студент не готовий до заняття.	0	
2. Самостійна робота студентів (СРС)			
Критерії оцінювання			
	Самостійна робота (тестування за результатами виконаних самостійних робіт). Самостійна робота студентів, яка передбачена в темі поряд з аудиторною роботою, оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному практичному занятті. Засвоєння тем, які виносяться лише на самостійну роботу контролюється при підсумковому семестровому контролі (виконанні залікового модулю, на іспиті).	10	
3. Індивідуальна робота студентів (ІНДР)			
Критерії оцінювання			
	▪ робота виконана та захищена згідно з графіком, з поясненнями та висновками і в повному обсязі	10	
		10 балів	

	▪ робота захищена, але виконана частково, з порушенням термінів або вимог	8-6			
	▪ робота не захищена та виконана частково, з порушенням термінів або вимог	4-2			
	▪ робота не виконана або не захищена.	0			
	4. Модульний контроль				
	Критерії оцінювання		10 балів		
	<p>Перший рівень – завдання із вибором відповіді – це теоретичні тестові питання, що мають варіанти відповідей, з яких одна є правильною (<i>максимально 2 бали</i>).</p> <p>Другий рівень – тестові завдання із вибором відповіді, з яких тільки одна є правильною підвищеного рівня складності (<i>максимально 1,5 балів</i>).</p> <p>Третій рівень – теоретичні питання з повним обґрунтуванням і поясненням, з розширеним викладом матеріалу (<i>максимально 1,5 бали</i>)</p> <p><i>(можливе також проведення підсумкового тестування)</i></p>			10	
	Поточний та модульний контроль				
	Семінарські заняття (60 балів)	Індивідуальна робота студента (ІНДР) (10 балів)	Самостійна робота студентів (10 балів)	Модульний контроль (20 балів)	РАЗОМ – 100 балів
	<i>100 балів</i>				

	<p>Політика виставлення балів. Враховуються бали набрані на семінарських заняттях (поточне тестування), заліковому модулі, захисті ІНДР та перевірки СРС. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність здобувача вищої освіти під час аудиторного заняття; недопустимість пропусків; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін. Модульний контроль проходитиме у формі тестування на університетській платформі MOODLE / у додатку Microsoft Forms</p> <p>Письмові роботи: очікується, що студенти виконають письмову роботу (у формі есе).</p> <p><i>Академічна доброчесність:</i> очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями.</p> <p><i>Відвідання занять</i> є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу.</p> <p><i>Література:</i> уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам.</p> <p><i>Політика виставлення балів:</i> враховуються бали набрані на поточному тестуванні, самостійній роботі та бали підсумкового тестування. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття. Жодні порушення академічної доброчесності не толіруються.</p>
<p>Питання до заліку</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Планування ЗЕД підприємств 2. Сутність і види планування 3. Стратегічне планування 4. Стратегічний менеджмент зовнішньоекономічної діяльності 5. Організування ЗЕД підприємств (2 год.) 6. Організаційна структура управління ЗЕД підприємства 7. Відділ зовнішньоекономічної діяльності 8. Зовнішньоторговельна фірма, її структура і функції 9. Організаційна структура міжнародних корпорацій і культура їх діяльності 10. Облік розрахункових операцій у зовнішньоекономічній діяльності

	<ol style="list-style-type: none"> 11. Форми безготівкових розрахунків, які використовують у сфері зовнішньоекономічної діяльності. Відображення в обліку записів щодо форм безготівкових розрахунків 12. Кредити банків-резидентів, кредити банків-нерезидентів 13. Облік розрахунків за податками й обов'язковими платежами у сфері зовнішньоекономічної діяльності 14. Розрахунки у безготівковій іноземній валюті. Розрахунки в готівковій іноземній валюті 15. Облік бартерних операцій та операцій з давальницькою сировиною 16. Облік бартерних операцій 17. Облік операцій з давальницькою сировиною, яку переробляє підприємство-резидент. 18. Управлінські рішення у ЗЕД 19. Прийняття управлінських рішень у транснаціональних компаніях 20. Ризики при прийнятті рішень у ЗЕД 21. Класифікація ризиків у зовнішньоекономічній діяльності 22. Характеристика управлінських рішень 23. Мотивування працівників у сфері ЗЕД 24. Сутність управління персоналом 25. Стратегія управління персоналом 26. Мотивація працівників відділу ЗЕД 27. Антикризовий менеджмент 28. Циклічні та стадіальні кризи у світовій економіці та їх вплив на ЗЕД підприємств. 29. Діагностування кризових явищ у сфері ЗЕД. 30. Кризи життєвого циклу підприємства та їх вплив на ЗЕД 31. Види криз 32. Контролювання, діагностування та регулювання ЗЕД 33. Способи управління ЗЕД компанією 34. Процес стратегічного контролю
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

Схема курсу

Тиждень	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності	Літера тура	Завдання, год.	Термін виконання
1	Тема 1. Планування ЗЕД підприємств 1.Сутність і види планування 2. Стратегічне планування 3. Стратегічний менеджмент зовнішньоекономічної діяльності	Лекція	1-9 Доп. 1,7	2	1 тиждень
2	Тема 1. Планування ЗЕД підприємств 1.Сутність і види планування 2. Стратегічне планування 3. Стратегічний менеджмент зовнішньоекономічної діяльності	Семінар	1-9 Доп. 1,7	2	1 тиждень
3	Тема 2. Організування ЗЕД підприємств (2 год.) 1.Організаційна структура управління ЗЕД підприємства 2.Відділ зовнішньоекономічної діяльності 3.Зовнішньоторговельна фірма, її структура і функції 4.Організаційна структура міжнародних корпорацій і культура їх діяльності	Лекція	1-9 Доп. 1, 2	2	1 тиждень
4	Тема 2. Організування ЗЕД підприємств (2 год.) 1.Організаційна структура управління ЗЕД підприємства 2.Відділ зовнішньоекономічної діяльності 3.Зовнішньоторговельна фірма, її структура і функції 4.Організаційна структура міжнародних	Семінар	1-9 Доп. 1,2	2	1 тиждень

	корпорацій і культура їх діяльності				
5	<p>Тема 3. Облік розрахункових операцій у зовнішньоекономічній діяльності (2 год.)</p> <p>1.Форми безготівкових розрахунків, які використовують у сфері зовнішньоекономічної діяльності. Відображення в обліку записів щодо форм безготівкових розрахунків</p> <p>2.Кредити банків-резидентів, кредити банків-нерезидентів</p> <p>3.Облік розрахунків за податками й обов'язковими платежами у сфері зовнішньоекономічної діяльності</p> <p>4.Розрахунки у безготівковій іноземній валюті. Розрахунки в готівковій іноземній валюті</p>	Лекція	1-9 Доп. 2, 7	2	1 тиждень
6	<p>Тема 3. Облік розрахункових операцій у зовнішньоекономічній діяльності (2 год.)</p> <p>1.Форми безготівкових розрахунків, які використовують у сфері зовнішньоекономічної діяльності. Відображення в обліку записів щодо форм безготівкових розрахунків</p> <p>2.Кредити банків-резидентів, кредити банків-нерезидентів</p> <p>3.Облік розрахунків за податками й обов'язковими 1-9 платежами у сфері зовнішньоекономічної діяльності</p> <p>4.Розрахунки у безготівковій іноземній валюті. Розрахунки в готівковій іноземній валюті</p>	Семинар	1-9 Доп. 2, 7	2	1 тиждень
7	<p>Тема 4. Облік бартерних операцій та операцій з давальницькою сировиною (2 год.)</p> <p>1.Облік бартерних операцій</p>	Лекція	1-9 Доп. 2,4	2	1 тиждень

	2.Облік операцій з давальницькою сировиною, яку переробляє підприємство-резидент.				
8	Тема 4. Облік бартерних операцій та операцій з давальницькою сировиною (2 год.) 1.Облік бартерних операцій 2.Облік операцій з давальницькою сировиною, яку переробляє підприємство-резидент.	Семінар	1-9 Доп. 2,4	2	1 тиждень
9	Тема 5. Управлінські рішення у ЗЕД (2 год.) 1. Прийняття управлінських рішень у транснаціональних компаніях 2. Ризики при прийнятті рішень у ЗЕД 3. Класифікація ризиків у зовнішньоекономічній діяльності 4. Характеристика управлінських рішень	Лекція	1-9 Доп.7,9	2	1 тиждень
10	Тема 5. Управлінські рішення у ЗЕД (2 год.) 1. Прийняття управлінських рішень у транснаціональних компаніях 2. Ризики при прийнятті рішень у ЗЕД 3. Класифікація ризиків у зовнішньоекономічній діяльності 4. Характеристика управлінських рішень	Семінар	1-9 Доп. 7,9	2	1 тиждень
11	Тема 6. Мотивування працівників у сфері ЗЕД (2 год.) 1. Сутність управління персоналом 2. Стратегія управління персоналом 3. Мотивація працівників відділу ЗЕД	Лекція	1-9 Доп. 5,7	2	1 тиждень
12	Тема 6. Мотивування працівників у сфері ЗЕД (2	Семінар	1-9	2	1 тиждень

	<p>год.)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність управління персоналом 2. Стратегія управління персоналом 3. Мотивація працівників відділу ЗЕД 		Доп. 5,7		
13	<p>Тема 7. Антикризовий менеджмент (2 год.)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Циклічні та стадіальні кризи у світовій економіці та їх вплив на ЗЕД підприємств. 2. Діагностування кризових явищ у сфері ЗЕД. 3. Кризи життєвого циклу підприємства та їх вплив на ЗЕД 4. Види криз 	Лекція	1-9 Доп.6,7	2	1 тиждень
14	<p>Тема 7. Антикризовий менеджмент (2 год.)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Циклічні та стадіальні кризи у світовій економіці та їх вплив на ЗЕД підприємств. 2. Діагностування кризових явищ у сфері ЗЕД. 3. Кризи життєвого циклу підприємства та їх вплив на ЗЕД 4. Види криз 	Семінар	1-9 Доп. 6,7	2	1 тиждень
15	<p>Тема 8. Контролювання, діагностування та регулювання ЗЕД (2 год.)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Способи управління ЗЕД компанією 2. Процес стратегічного контролю 	Лекція	1-9 Доп. 2,6	2	1 тиждень
16	<p>Тема 8. Контролювання, діагностування та регулювання ЗЕД (2 год.)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Способи управління ЗЕД компанією 2. Процес стратегічного контролю 	Семінар	1-9 Доп. 2,6	2	1 тиждень